

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1765/2023.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Veszprémi Törvényszék 2.Pkf.20.280/2023/3. számú végzésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] Kalmár László indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő.
- [2] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszát a Veszprémi Járásbíróság 27.Pkf.50.501/2022/32. számú végzésével, valamint a Veszprémi Törvényszék 2.Pkf.20.280/2023/3. számú végzésével szemben terjesztette elő, s kérte a támadott bírói döntések alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [3] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy tényállása szerint az indítványozó mint különélő szülő és volt élettársa egyezsége kötöttek, amelyben rendezték a közös gyermekükkel való kapcsolattartást, s amit bíróság végzéssel 2010-ben jóváhagyott. Az indítványozó 2022-ben öt kapcsolattartási alkalom végrehajtása iránt kérelmet terjesztett elő. Az elsőfokú bíróság a kapcsolattartás végrehajtásának elrendelése iránti nemperes eljárásban hozott végzésével az indítványozó (kérelmező) kérelmét elutasította. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság végzését megváltoztatta, és egy elmaradt kapcsolattartási alkalom (2022. augusztus 28.) tekintetében elrendelte annak végrehajtását, míg a további négy alkalom tekintetében az elsőfokú végzést helybenhagyta. A 2022. augusztus 31-én és szeptember 4-én esedékes kapcsolattartások kapcsán a bíróság a felek között megkötött egyezség alapján megállapította, hogy az átadás és visszavétel helye a kérelmezett (anya) mindenkori lakóhelye, így az anya Budapestről vidékre költözését követően a kapcsolattartási alkalmak nem a kérelmezettnek felróható okból maradtak el.
- [4] Az indítványozó szerint a jogerős végzés sérti a magán- és családi élethez való jogát, valamint a gyermek jogát a megfelelő testi, szellemi, erkölcsi fejlődéshez szükséges

védelemhez és gondoskodáshoz. Álláspontja szerint a 2022. augusztus 28-i alkalom estében – a jogszabályok helyes értelmezése alapján – a kapcsolattartás pótlása elrendelésének lett volna helye. Az indítványozó sérelmezte, hogy a bíróság nem rendelte el a kapcsolattartási alkalom pótlását arra hivatkozással, hogy nem elmaradt kapcsolattartásról, hanem csak megzavart kapcsolattartásról volt szó. A 2022. augusztus 31-i és szeptember 4-i alkalmat érintően – álláspontja szerint – az eljáró bíróságok nem ismerték fel a helyzet alapjogi aspektusát, nevezetesen azt, hogy az anya távolabbi településre költözéshez való jogának gyakorlása oly mértékben nehezítette meg az apa számára a kapcsolattartás helyén való megjelenést, hogy az már a gyermek megfelelő fejlődéshez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz való alapjogának és az indítványozó apa családi élthez való alapjogának sérelméhez vezetett. Alkotmányjogi panaszában az indítványozó mindezek alapján az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése, valamint XVI. cikk (1) bekezdése sérelmére hivatkozott. Az indítványozó szerint továbbá a támadott bírói döntések ellentétesek az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 8. cikk (1) bekezdésével, illetve 13. cikkével is.

- [5] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29-31. § szerinti feltételeket.
- [6] Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó az alapügyben kérelmező volt, jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. A magánszemély kérelmező ekként alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll.
- [7] Az indítvány megfelel továbbá az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében támasztott – a határozott kérelemre vonatkozó – törvényi feltételeknek. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés és 52. § (1b) bekezdés a) pont]. Az indítványozó megjelölte továbbá az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont], illetve e vonatkozásban az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]. Indítványának benyújtását indokolta, kifejtve az érintett Alaptörvényben foglalt jog sérelmének mibenlétét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont].

Az indítványozó kifejezett kérelmet fogalmazott meg a támadott bírói döntés megsemmisítésére nézve [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont].

- [8] Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben előterjesztett panaszában (a jogerős végzést az indítványozó 2023. július 21-én töltötte le, alkotmányjogi panaszát az ügyben eljáró elsőfokú bíróságon terjesztette elő, és utóbbi 2023. augusztus 9-én küldött levelében juttatta el a panaszt az Alkotmánybíróságnak) a rendes jogorvoslattal nem támadható jogerős bírósági végzést támadta.
- [9] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {ld. pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [10] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a bírói döntés alaptörvény-ellenességét állította az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése, valamint XVI. cikk (1) bekezdése alapján. Ennek kapcsán jelen ügyben is emlékeztetni szükséges arra, hogy a „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]}. Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. Az Alkotmánybíróság ekként a bírói döntés irányának, a bizonyítékok körének, bírói mérlegelésének és értékelésének felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4], 3300/2018. (X. 1.) AB végzés, Indokolás [13]; 3369/2018. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [11]}. Az Alkotmánybíróság rámutatott már arra, hogy „[a] bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a testület hatáskörébe”. „Önmagukban [...] a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna [...]” {ld. először: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}
- [11] A vizsgált ügyben eljáró bíróságok indokolásukban bemutatták döntésük indokait. A bíróság rámutatott arra, hogy a kapcsolattartás végrehajtásának elrendelése iránti nemperes eljárásban kizárólag a „megállapított kapcsolattartás elmaradását, illetve annak felróhatóságát értékeli a bíróság.” A bíróság megállapítása szerint az, hogy a

kérelmezett anya vidékre költözése miatt „a megállapított kapcsolattartás alkalmazhatatlan, azt a bíróság a végrehajtási szakban vizsgálni nem tudja. Ezen körülményeket az alapperben eljáró bíróság, illetve a felek között folyamatban levő perbeli bíróság mérlegeli.” (lásd: Veszprémi Járásbíróság 27.Pk.50.501/2022/32. számú végzése). Ezt is figyelembe véve nem állapítható meg, hogy a kapcsolattartás végrehajtásának elrendelése iránti nemperes eljárásban hozott, támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdése merülhetne fel a kapcsolattartás helyén való megjelenés lehetőségének bírói értékelése, s ezáltal a gyermek megfelelő fejlődéshez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz való joga és az indítványozó apa családi élthez való joga érintettségét illetően. Az indítványnak azon eleme kapcsán sem merül fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdése, hogy a bíróság nem rendelte el a kapcsolattartási alkalom pótlását, a konkrét tények alapján ugyanis az elmaradt kapcsolattartás, illetve a megzavart kapcsolattartás esetének megállapítása az eljáró bíróság mérlegelésébe tartozó kérdés, amit a konkrét ügyben eljáró bíróságok megfelelően indokoltak.

- [12] Az indítványozónak jelen alkotmányjogi panasz beadványában előadott érveit illetően tehát az Alkotmánybíróság a rendelkezésre álló iratok (alkotmányjogi panasz, illetve a támadott bírói döntések) alapján arra a megállapításra jutott, hogy az indítványozó valójában nem alkotmányossági problémát tárt fel. Az alkotmányjogi panaszban foglalt érvek alapján ezért nem volt megállapítható, hogy a támadott bírói döntésekkel kapcsolatban az Abtv. 29. §-ában szereplő feltételek fennállnak.
- [13] A fent kifejtettek szerint az alkotmányjogi panasz nem tett eleget a befogadhatóság Abtv. 29. §-ában előírt feltételének, ezért az Alkotmánybíróság azt az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2024. november 5.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró